

Bilag 2.

FOLKETINGETS OMBUDSMAND.

København, den 5. marts 1959.

Til folketingets ombudsmandsudvalg.

I skrivelse af 23. februar 1959 har det ærede udvalg anmodet mig om at besvare nogle spørgsmål stillet af medlemmer af udvalget i anledning af det fremsatte forslag til lov om ændring i loven om folketingets ombudsmand.

I det følgende besvares spørgsmålene i den rækkefølge, hvori de er stillet i udvalgets skrivelse.

1. Hvilke principielle synspunkter har ombudsmanden hidtil anlagt med hensyn til spørgsmålet om at optage sager til behandling, uden at alle appelmuligheder har været bragt i anvendelse?

I ombudsmandsloven er der ikke taget stilling til dette spørgsmål. En bestemmelse herom er derimod optaget i § 7, stk. 2, i instruks nr. 109 af 22. marts 1956 for folketingets ombudsmand, der har følgende ordlyd:

„I tilfælde, hvor der med hensyn til et påklaget forhold er adgang til at klage til en særlig myndighed, bør ombudsmanden foranledige, at sagen forelægges for denne myndighed, før han foretager sig videre.“

Om denne bestemmelses forhistorie skal det oplyses, at det i § 7, stk. 2, i et af mig den 13. juli 1955 til folketingets formand fremsendt udkast til instruks var foreslået, at hvor der var hjemmel for, at et påklaget forhold kunne indbringes for en overordnet myndighed eller særlig klageinstans, burde ombudsmanden som regel foranledige, at sagen blev forelagt for denne, inden han foretog sig videre i sagen. Denne bestemmelse blev nærmere drøftet i ombudsmandsudvalget den 17. august og den 16. november 1955, idet man overvejede, om ordene „som regel“ burde udgå.

I mødet den 16. november 1955 anførte jeg, at bestemmelsen ikke burde formuleres således, at alle klager ubetinget skulle forelægges for en overordnet myndighed, inden ombudsmanden optog sagen til behandling, idet ombudsmanden derved kunne blive afskåret fra at gribe ind i rette tid og på den mest hensigtsmæssige måde. Under mødet blev det anført, at ordene „som regel“ kunne udgå, såfremt bestemmelsen blev ændret således, at den kun kom til at omhandle de tilfælde, hvor der var en særegen adgang til at klage til en højere myndighed.

I overensstemmelse hermed blev § 7, stk. 2, ændret og den 7. december 1955 fremsendt til folketingets formand med den foran citerede formulering, hvori den er optaget i instruks.

Under hensyn til de nævnte forhandlinger har jeg fortolket § 7, stk. 2, således, at den kun omfatter de tilfælde, hvor der med hensyn til et påklaget forhold findes en særlig i lovgivningen anordnet rekursmyndighed. Som eksempel på bestemmelsens anvendelse kan nævnes: klager over afgørelser truffet af direktoratet for ulykkesforsikringen er henvist til ulykkesforsikringsrådet (§ 10 i ulykkesforsikringsloven); klager over skatterådernes og skyldrådernes afgørelser er henvist til landsskatteretten (§ 9 i landsskatteretsloven); klager over afgørelser truffet af statsadvokaterne er henvist til rigsadvokaten (retsplejelovens § 826); klager over behandlingen af personer, der uden for strafferetsplejen er berøvet deres frihed, er henvist til det af folketinget i henhold til grundlovens § 71, stk. 7, nedsatte tilsyn. Det bemærkes endelig, at klager over forholdene på statens sindssygehospitaller fra personer, der ifølge dom er indlagt på sindssygehospital, er henvist til direktoratet